

KLP

Kvartalsrapport

KLP BANKEN
3. KVARTAL 2018

Innhold

KLP BANKEN KONSERN

KVARTALSREGNSKAP	4
RESULTATREGNSKAP	6
BALANSE	7
EGENKAPITALOPPSTILLING	8
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	9
NOTER TIL REGNSKAPET	10
— Note 1 Generell informasjon	10
— Note 2 Regnskapsprinsipper	10
— Note 3 Netto renteinntekter	11
— Note 4 Utlån til kunder	11
— Note 5 Kategorier av finansielle instrumenter	12
— Note 6 Virkelig verdi hierarki	14
— Note 7 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16
— Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	17
— Note 9 Transaksjoner med nærstående parter	18
— Note 10 Andre eiendeler	19
— Note 11 Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader	19
— Note 12 Kapitaldekning	20
— Note 13 Rentebærende verdipapirer	21
— Note 14 Tap og nedskrivning på utlån	21
— Note 15 Betingede forpliktelser	22
— Note 16 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	22
— Kvartalsvis resultatutvikling	23
— Nøkkeltall - akkumulert	24

Innhold

KLP BANKEN AS

RESULTATREGNSKAP	26
BALANSE	27
EGENKAPITALOPPSTILLING	28
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	29
NOTER TIL REGNSKAPET	30
— Note 1 Generell informasjon	30
— Note 2 Regnskapsprinsipper	30
— Note 3 Netto renteinntekter	31
— Note 4 Utlån til kunder	31
— Note 5 Kategorier av finansielle instrumenter	32
— Note 6 Virkelig verdi hierarki	34
— Note 7 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	35
— Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	36
— Note 9 Transaksjoner med nærstående parter	37
— Note 10 Andre eiendeler	38
— Note 11 Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader	38
— Note 12 Kapitaldekning	39
— Note 13 Rentebærende verdipapirer	40
— Note 14 Tap og nedskrivning på utlån	40
— Note 15 Betingede forpliktelser	41
— Note 16 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	41
— Kvartalsvis resultatutvikling	41
— Nøkkeltall - akkumulert	42

Kvartalsregnskap

KLP BANKEN AS KONSERN 3. KVARTAL 2018

HOVEDTREKK I TREDJE KVARTAL:

- Boliglån og innskudd fortsetter veksten
- Økende resultatbidrag fra personmarkedet
- Stabilt volum av offentlige utlån

KLP Banken konsernet finansierer boliglån og annen kreditt til personkunder samt lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører offentlige oppgaver. I tillegg administrerer bankkonsernet utlån fra morselskapet Kommunal Landspensjonskasse. Konsernet forvalter utlån for 92 milliarder kroner. Den samlede utlånsvirksomheten er inndelt i forretningsområdene personmarked og offentlig marked. Virksomheten er landsdekkende. Selskapenes hovedkontor ligger i Trondheim. KLP Banken AS eies 100 prosent av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikrings-selskap (KLP) gjennom KLP Bankholding AS. KLP Banken AS har to heleide datterselskaper, KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS.

RESULTATREGNSKAP

Netto renteinntekter for KLP Banken konsern per tredje kvartal ble 183,2 millioner kroner mot 173,9 millioner kroner på samme tid i fjor. Endringen skyldes i hovedsak vekst i utestående boliglån. Netto renteinntekter fra offentlige utlån er 10,4 millioner kroner lavere ved utløpet av tredje kvartal i år sammenlignet med samme periode i fjor.

Netto gebyr- og provisjonsinntekter er opp fra 7,9 millioner kroner per tredje kvartal 2017 til 12,5 millioner kroner i år. Dette har også sammenheng med økt volum av utestående kreditt i personmarkedet.

Bankkonsernet forvalter, i tillegg til egenfinansiert utlånsvirksomhet, boliglån og offentlige utlån finansiert av morselskapet KLP. Forvaltningshonorar for dette oppdraget utgjorde 43,5 millioner kroner per tredje kvartal i år og 42,8 millioner kroner på samme tid i 2017.

Driftskostnader og avskrivninger eksklusiv tap utgjør 155,7 millioner kroner, mot 140,6 millioner kroner på samme tid i fjor. Kostnadsøkning ut over generell prisstigning har i stor grad sammenheng med avskrivninger på investeringer i nye systemløsninger og vekst i kostnader til ekstern IT drift.

Tap og tapsavsetninger har økt fra 2,5 millioner kroner i 3. kvartal 2017 til 5,0 millioner kroner hittil i år. 0,9 millioner kroner av dette kan henføres til ny nedskrivningsmodell som følge av implementeringen av regnskapsstandarden IFRS9 Finansielle instrumenter fra 1. januar. Det øvrige er individuelle tap og tapsavsetninger på boliglån og annen kreditt i personmarkedet. Det er ingen konstaterte tap knyttet til offentlige utlån

Regnskapet er utarbeidet i norske kroner og avlagt i tråd med IAS 34 om delårsrapportering. Deler av konsernets finansielle instrumenter bokføres til virkelig verdi. Ved utløpet av tredje kvartal inkluderer resultatregnskapet et netto tap på verdiendringer finansielle instrumenter på 7,4 millioner kroner. I samme periode i fjor ble det bokført en netto gevinst på 0,3 millioner kroner.

KLP Banken konsern har ved utløpet av tredje kvartal et driftsresultat før skatt på 71,1 millioner kroner. Områdefordelt resultat før skatt viser 36,8 millioner kroner fra personmarkedet og 34,4 millioner kroner fra offentlig marked. På samme tid i 2017 var tilsvarende samlet resultat 81,7 millioner kroner, hvorav personmarked hadde et resultat på 31,9 millioner kroner og offentlig marked 49,8 millioner kroner. Etter skatt ble konsernresultatet per tredje kvartal 2018 54,1 millioner mot 59,4 millioner kroner i fjor.

UTLÅN

KLP Banken konsern har per 30. september 2018 utlån til kunder på 32,4 milliarder kroner mot 31,0 milliarder kroner på samme tid i fjor. Fordelingen mellom personmarkedet og offentlige lån var henholdsvis 16,0 og 16,5 milliarder kroner.

Personmarked i KLP Banken konsern har hatt en sterk utlånsvest med 1,8 milliarder kroner, eller 12,5 prosent hittil i år. Av dette utgjør vekst i kredittkortvirksomheten om lag 6 millioner kroner og det øvrige er boliglån. Forvaltede boliglån for KLP er redusert med 220 millioner kroner siden forrige årsskifte som følge av ordinære avdrag og innfrielser.

Utlånsvolumet i offentlig marked er hittil i år omtrent uendret, men har vært lavere enn i 2017. Lån til offentlige låntakere som forvaltes for KLP har i samme periode økt

med 3,5 milliarder kroner. Forvaltede lån til utenlandske debitorer i fremmed valuta er redusert med 0,2 milliarder kroner hittil i år.

LIKVIDITETSPASSERINGER

Porteføljen av likviditetsplasseringer i form av rentebærende verdipapirer utgjør på rapporteringstidspunktet 2,3 milliarder kroner mot 2,7 milliarder kroner på samme tid i fjor. Resultateffekten av verdiendringer per tredje kvartal ble 0,9 millioner kroner mot 8,1 millioner kroner på samme tid i fjor.

INNLÅN

KLP Banken konsernets fremmedfinansiering består av innskudd, sertifikater og obligasjoner. På rapporteringstidspunktet utgjorde innskudd fra personer og bedrifter 10,5 milliarder kroner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 23,5 milliarder kroner. Av verdipapirgjelden utgjorde obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av henholdsvis KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS 16,5 milliarder kroner og 6,1 milliarder kroner. Alle OMF-utstedelser har oppnådd AAA rating. I tillegg kommer usikret gjeld i KLP Banken AS på 0,9 milliarder kroner.

RISIKOFORHOLD OG KAPITALDEKNING

Banken har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert,

analysert og gjenstand for styring ved hjelp av retningslinjer, rammer, rutiner og instruksjoner. Banken skal ha en forsiktig risikoprofil og inntjeningen skal i all hovedsak være et resultat av inn- og utlånsaktiviteter samt likviditetsforvaltning. Dette innebærer at selskapet skal ha lav markedsrisiko og at rente- og valutarisiko som oppstår i inn- og utlånsaktivitetene reduseres ved bruk av derivater. Banken skal ha en tilstrekkelig langsiktig finansiering som følge av regulatoriske krav og det er etablert interne måltall for dette. Kredittrisikoen i banken er lav og bankens utlån er i hovedsak begrenset til lån med kommunal risiko og lån med pant i eiendom. Bankens likviditet forvaltes som innskudd i andre banker og i verdipapirer som tilfredsstiller gitte krav til kredittkvalitet i tråd med styregodkjente kredittlinjer. Bankens likviditetsplasseringer har høy kredittkvalitet.

Ansvarlig kapital ihht. kapitaldekningsreglene ved utløpet av tredje kvartal 2018 var på 2 044 millioner kroner. Ansvarlig kapital består kun av kjernekapital. Tilsvarende tall for fjoråret var 1 874 millioner kroner. Utlån er risikovektet etter Kapitalkravforskriften. KLP Banken konsern har en kapitaldekning og kjernekapitaldekning på 19,9 prosent ved utløpet av tredje kvartal mot 19,5 prosent på samme tidspunkt i fjor. Gjeldende kapitalkrav inkludert bufferkrav er 14,1 prosent kjernekapitaldekning og 17,6 prosent kapitaldekning. Uvektet kapitaldekning var 5,6 prosent.

Resultatregnskap

KLP BANKEN AS KONSERN

NOTE	TUSEN KRONER	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	01.01.2018 -30.09.2018	01.01.2017 -30.09.2017	01.01.2017 -31.12.2017
	Renteinntekter og lignende inntekter	200 072	198 634	586 156	586 345	781 691
	Rentekostnader og lignende kostnader	-139 467	-133 259	-402 919	-412 455	-540 072
3	Netto renteinntekter	60 605	65 375	183 237	173 890	241 619
	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4 322	3 706	13 198	9 736	13 452
	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-278	-862	-739	-1 787	-2 273
	Netto gebyr- og provisjonsinntekter	4 044	2 844	12 460	7 949	11 179
	Andre honorarinntekter	14 500	14 250	43 500	42 750	57 028
16	Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-4 708	-3 273	-7 429	262	-3 382
	Sum andre driftsinntekter	9 792	10 977	36 071	43 012	53 645
	Lønn- og administrasjonskostnader	-14 430	-13 790	-49 280	-46 493	-66 358
	Avskrivninger	-1 865	-2 196	-6 252	-4 231	-6 423
	Andre driftskostnader	-28 331	-26 721	-100 169	-89 921	-127 436
	Tap på utlån, garantier m.v.	-1 691	-2 708	-4 983	-2 526	-3 152
	Sum driftskostnader	-46 318	-45 415	-160 684	-143 170	-203 370
	Driftsresultat før skatt	28 124	33 782	71 084	81 682	103 074
	Skatt på ordinært resultat	-6 731	-8 247	-16 971	-19 849	-25 081
	Resultat	21 393	25 535	54 113	61 832	77 993
	Estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	0	-3 213	0	-3 213	-1 145
	Skatt estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	0	803	0	803	286
	Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultat	0	-2 410	0	-2 410	-859
	Verdiregulering finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	0	0	0	0	68
	Skatt på verdiregulering finansielle eiendeler	0	0	0	0	-17
	Poster som kan bli omklassifisert til resultat	0	0	0	0	51
	Sum utvidet resultat	0	-2 410	0	-2 410	-808
	Periodens totalresultat	21 393	23 125	54 113	59 423	77 185

Balanse

KLP BANKEN AS KONSERN

NOTE	TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
EIENDELER				
5	Fordringer på sentralbanker	50 168	0	45 140
5	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 535 557	965 876	1 286 095
4,5	Utlån til og fordringer på kunder	32 448 925	31 018 066	30 762 782
5,6,13	Rentebærende verdipapirer	2 302 545	2 707 344	2 759 018
5,6	Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	461	394	461
5,6	Finansielle derivater	105 304	130 340	91 394
	Utsatt skattefordel	0	826	7 392
	Varige driftsmidler	706	777	742
	Immaterielle eiendeler	21 948	29 312	27 153
10	Andre eiendeler	2 493	2 267	818
	Sum eiendeler	36 468 107	34 855 199	34 980 995
GJELD OG EGENKAPITAL				
GJELD				
5,7	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	23 495 479	23 222 648	22 924 274
5	Innskudd	10 530 640	9 400 545	9 669 046
5,6	Finansielle derivater	145 578	231 466	188 103
	Utsatt skatt	712	0	0
11	Annen gjeld	119 530	42 334	74 720
11	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	46 631	48 379	47 262
	Sum gjeld	34 338 568	32 945 370	32 903 404
EGENKAPITAL				
	Aksjekapital	1 057 500	982 500	1 057 500
	Overkurs	732 500	657 500	732 500
	Annen egenkapital	285 426	210 406	287 591
	Udisponert resultat	54 113	59 423	0
	Sum egenkapital	2 129 539	1 909 829	2 077 591
	Sum gjeld og egenkapital	36 468 107	34 855 199	34 980 995

Egenkapitaloppstilling

KLP BANKEN AS KONSERN

2018 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2017	1 057 500	732 500	287 591	2 077 591
Endring av regnskapsprinsipp (IFRS9)	0	0	-2 165	-2 165
Egenkapital 01.01.2018	1 057 500	732 500	285 426	2 075 426
Udisponert resultat	0	0	54 113	54 113
Utvidet resultat	0	0	0	0
Sum totalresultat	0	0	54 113	54 113
Mottatt konsernbidrag i perioden	0	0	78 891	78 891
Avgitt konsernbidrag i perioden	0	0	-78 891	-78 891
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2018	1 057 500	732 500	339 539	2 129 539

2017 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	982 500	657 500	210 406	1 850 406
Udisponert resultat	0	0	61 832	61 832
Utvidet resultat	0	0	-2 410	-2 410
Sum totalresultat	0	0	59 423	59 423
Mottatt konsernbidrag i perioden	0	0	58 624	58 624
Avgitt konsernbidrag i perioden	0	0	-58 624	-58 624
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2017	982 500	657 500	269 829	1 909 829

2017 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	982 500	657 500	210 406	1 850 406
Årsresultat	0	0	77 993	77 993
Utvidet resultat	0	0	-808	-808
Sum totalresultat	0	0	77 185	77 185
Mottatt konsernbidrag i perioden	0	0	58 624	58 624
Avgitt konsernbidrag i perioden	0	0	-58 624	-58 624
Innbetalt egenkapital i perioden	75 000	75 000	0	150 000
Sum transaksjoner med eierne	75 000	75 000	0	150 000
Egenkapital 31.12.2017	1 057 500	732 500	287 591	2 077 591

Kontantstrømoppstilling

KLP BANKEN AS KONSERN

TUSEN KRONER	01.01.2018 -30.09.2018	01.01.2017 -30.09.2017	01.01.2017 -31.12.2017
OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	540 635	531 034	748 414
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-99 458	-96 611	-130 191
Utbetalinger ved utstedelse og kjøp av utlån til kunder	-5 541 966	-5 467 641	-8 769 573
Innbetalinger knyttet til avdrag, innfrielse og salg av utlån kunder	2 962 771	4 359 100	7 819 988
Netto innbetalinger av kundeinnskudd bank	861 941	711 970	979 913
Utbetaling ved kjøp av kredittkortportefølje	0	-9 547	-9 547
Utbetaling til drift	-101 628	-101 041	-147 252
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnskudd, arbeidsgiveravgift mv.	-51 041	-45 309	-60 901
Innbetaling av renter på fordringer på sentralbanker og kredittinstitusjoner	5 958	5 811	11 607
Andre inn-/utbetalinger	100 405	4 072	45 677
Betalt inntektsskatt	0	0	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-1 322 383	-108 162	488 135
INVESTERINGSAKTIVITETER			
Innbetalinger ved salg verdipapirer	2 589 230	1 504 731	1 906 778
Utbetalinger ved kjøp verdipapirer	-2 130 645	-1 484 040	-1 946 683
Innbetalinger av renter fra verdipapirer	22 996	26 048	38 520
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-1 010	-4 279	-4 279
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	480 571	42 458	-5 664
FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Innbetaling av lån	5 500 000	3 600 000	4 074 000
Avdrag og innfrielse av lån	-327 905	-1 428 817	-731 972
Utbetaling ved tilbakekjøp av lån	-3 814 000	-2 422 000	-3 805 000
Utbetaling av renter på lån	-238 615	-262 628	-383 886
Innbetaling av egenkapital	0	0	150 000
Utbetaling av konsernbidrag	-25 302	-19 541	-19 541
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 094 178	-532 986	-716 399
Netto kontantstrøm i perioden	252 366	-598 690	-233 928
Likviditetsbeholdning ved inngangen av perioden	1 289 317	1 523 245	1 523 245
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 541 683	924 555	1 289 317
Netto innbetaling/ utbetaling av kontanter	252 366	-598 690	-233 928

Noter til regnskapet

KLP BANKEN AS KONSERN

NOTE 1 Generell informasjon

KLP Banken AS ble stiftet 25. februar 2009. KLP Banken AS eier alle aksjene i KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS. Disse selskapene danner til sammen KLP Banken konsern. KLP Banken konsern yter eller erverver lån til norske kommuner og fylkeskommuner samt til selskaper med offentlig garanti. Utlånsvirksomheten er i hovedsak finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Konsernet tilbyr også standard bankprodukter til personkunder. KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret har adresse Beddingen 8 i Trondheim og selskapet har avdelingskontor i Oslo.

KLP Banken er et datterselskap av KLP Bankholding AS som igjen er heleid av Kommunal Landspensjonskasse (KLP). KLP er et gjensidig forsikringsselskap.

NOTE 2 Regnskapsprinsipper

Denne delårsrapporten viser konsernregnskapet til KLP Banken for perioden 01.01.2018 -30.09.2018, med spesifisering av resultatutviklingen i 3. kvartal. Delårsrapporten er ikke revidert.

Delårsregnskapet for KLP Banken AS konsern (konsernregnskapet) er avlagt i samsvar med IAS 34 om delårsrapportering.

KLP Bankkonsernet tok i bruk regnskapsstandarden IFRS 9 Finansielle instrumenter 1. januar 2018. I KLP Bankens årsrapport for 2017 er konsekvensene av implementeringen beskrevet, og det henvises til denne for nærmere informasjon. Årsrapporten er tilgjengelig på klp.no. IFRS 9 krever ikke omarbeiding av sammenligningstall fra tidligere perioder, og konsernet har dermed valgt å ikke omarbeide disse.

Øvrige regnskapsprinsipper benyttet i denne delårsrapporten er konsistente med prinsippene benyttet i årsregnskapet for 2017, og det henvises til årsrapporten for nærmere beskrivelse av disse.

NOTE 3 Netto renteinntekter

TUSEN KRONER	3. kvartal 2018	01.01.2018-30.09.2018
	Ordinært resultat	Ordinært resultat
Renter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og sikringsbokføring	189 621	557 891
Renter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat	10 451	28 265
Sum renteinntekter	200 072	586 156
Renter på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost og sikringsbokføring	-127 107	-367 003
Renter på finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi over resultat	-12 360	-35 916
Sum rentekostnader	-139 467	-402 919
Netto renteinntekter	60 605	183 237

NOTE 4 Utlån til kunder

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Utlån til kunder før tapsavsetninger og nedskrivninger	32 298 393	30 745 921	30 537 129
Avsetninger og nedskrivninger	-3 772	-3 356	-3 214
Utlån til kunder etter tapsavsetninger og nedskrivninger	32 294 621	30 742 565	30 533 915
Påløpte renter	100 606	264 820	80 370
Endring i virkelig verdi som følge av renteendringer (sikringsbokføring)	53 698	10 681	148 497
Sum utlån til og fordringer på kunder	32 448 925	31 018 066	30 762 782

NOTE 5 Kategorier av finansielle instrumenter

TUSEN KRONER	30.09.2018		01.01.2018	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET				
Rentebærende verdipapirer	2 302 545	2 302 545	2 759 018	2 759 018
Finansielle derivater	105 304	105 304	91 394	91 394
Aksjer og andeler	461	461	461	461
Sum finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	2 408 310	2 408 310	2 850 873	2 850 873
FINANSIELLE EIENDELER MED SIKRINGSBOKFØRING				
Utlån og fordringer på kunder med fast rente	4 089 166	4 131 331	4 525 316	4 560 510
Sum finansielle eiendeler med sikringsbokføring	4 089 166	4 131 331	4 525 316	4 560 510
FINANSIELLE EIENDELER TIL AMORTISERT KOST				
Fordringer på sentralbanker	50 168	50 168	45 140	45 140
Fordring på kredittinstitusjoner	1 535 557	1 535 557	1 286 095	1 286 095
Utlån og fordringer på kunder	28 359 759	27 688 518	26 235 693	26 231 844
Sum finansielle eiendeler målt til amortisert kost	29 945 484	29 274 243	27 566 928	27 563 079
Sum finansielle eiendeler	36 442 961	35 813 884	34 943 117	34 974 462
FINANSIELLE FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET				
Finansielle derivater	145 578	145 578	188 103	188 103
Sum finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi over resultatet	145 578	145 578	188 103	188 103
FINANSIELLE FORPLIKTELSE MED SIKRINGSBOKFØRING				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 116 672	2 136 981	2 125 483	2 150 405
Sum finansielle forpliktelser med sikringsbokføring	2 116 672	2 136 981	2 125 483	2 150 405
FINANSIELLE FORPLIKTELSE TIL AMORTISERT KOST				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21 378 806	21 807 969	20 798 790	20 920 089
Innskudd fra kunder	10 530 640	10 530 640	9 669 046	9 669 046
Sum finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	31 909 446	32 338 608	30 467 836	30 589 135
Sum finansielle forpliktelser	34 171 696	34 621 166	32 781 422	32 927 643

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva en eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter

og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdato, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

DE ULIKE FINANSIELLE INSTRUMENTER PRISER DERMED PÅ FØLGENDE MÅTE:**Rentebærende verdipapirer - stat**

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Bloomberg som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Bloomberg). Kursene sammenlignes med kursene fra Reuters for å avdekke eventuelle feil.

NOTE 5 Kategorier av finansielle instrumenter – forts.**Rentebærende verdipapirer – annet enn stat**

Andre norske rentepapirer prises hovedsakelig ved bruk av kurser fra Nordic Bond Pricing. De papirene som ikke inngår hos Nordic Bond Pricing prises teoretisk. Teoretisk pris baseres på antatt nåverdi ved salg av posisjonen. Diskontering gjøres ved å benytte en nullkupongkurve. Nullkupongkurven oppjusteres med en kredittspread som skal hensynta obligasjonens risiko. Kredittspreaden beregnes ut fra en spreadkurve hvor obligasjonens durasjon hensyntas. Nordic Bond Pricing er hovedkilde for spreadkurver. Disse leverer selskapsspesifikke kurver og kurver for norske sparebanker, kommuner og kraft. Sparebanker har ulike spreadkurver basert på forvaltningskapital. For selskaper hvor Nordic Bond Pricing ikke leverer spreadkurver, benyttes spreadkurver fra tre norske banker. Når spreadkurver er tilgjengelig fra flere av disse bankene, benyttes et likevektet gjennomsnitt.

Finansielle derivater

Renteswapper verdsettes basert på gjeldende swapkurve på verdsettelsestidspunktet. Derivatavtaler skal bare benyttes for å sikre beløpsmessig balanse og legge til rette for at betalingsforpliktelser overholdes. Derivatavtaler inngås med motparter med høy kredittkvalitet.

Aksjer og andeler

For likvide aksjer og andeler benyttes sluttkurs på balansedagen som grunnlag for verdsettelse til virkelig verdi. Dersom kursene ikke er notert, benyttes kurs på siste foretatte handel. Lite likvide aksjer prissettes med utgangspunkt i Oslo Børs' indeksalgoritme basert på sist omsatte kurser. Dersom prisbildet er utdatert, foretas det en avledet verdivurdering ut i fra relevante aksjeindekser

eller andre lignende papirer. Dersom dette heller ikke anses som tilfredsstillende, foretas en skjønnsmessig verdsettelse hvor foretakets finansielle nøkkeltall, meglervurdering osv. legges til grunn.

Virkelig verdi av utlån til norske kommuner, utlån til personkunder og innskudd

Virkelig verdi av utlån og innskudd uten rentebinding anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten. Virkelig verdi av utlån med rentebinding beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen.

Virkelig verdi av utlån til og fordringer på sentralbanker og kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bankinnskudd og sentralbanker) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Virkelig verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

Virkelig verdi av gjeld til kredittinstitusjoner

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspreadjusteringer innhentet i markedet.

NOTE 6 Virkelig verdi hierarki

30.09.2018 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	188 236	2 114 309	0	2 302 545
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0	0	461	461
Finansielle derivater	0	105 304	0	105 304
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	188 236	2 219 613	461	2 408 310
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	145 578	0	145 578
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	145 578	0	145 578

30.09.2017 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	185 744	2 521 601	0	2 707 345
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0	0	394	394
Finansielle derivater	0	130 340	0	130 340
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	185 744	2 651 941	394	2 838 078
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	231 466	0	231 466
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	231 466	0	231 466

31.12.2017 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	236 784	2 522 234	0	2 759 018
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0	0	461	461
Finansielle derivater	0	91 394	0	91 394
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	236 784	2 613 628	461	2 850 873
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	188 103	0	188 103
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	188 103	0	188 103

NOTE 6 Virkelig verdi hierarki – forts.

TUSEN KRONER	BOKFØRT VERDI 30.09.2018	BOKFØRT VERDI 30.09.2017	BOKFØRT VERDI 31.12.2017
ENDRINGER I NIVÅ 3 UNOTERTE AKSJER			
Inngående balanse	461	394	394
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	0	0	67
Utgående balanse	461	394	461
Realisert gevinst/tap	0	0	0

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

NIVÅ 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

NIVÅ 2:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som

kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

NIVÅ 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Det har ikke vært noen bevegelser mellom nivåene.

I note 5 opplyses det om virkelig verdi av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er regnskapsført til amortisert kost og etter reglene om sikringsbokføring. Finansielle eiendeler målt til amortisert kost og sikringsbokføring omfatter utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, norske kommuner og personkunder. Den oppgitte virkelige verdi for disse eiendelene er fastsatt etter metoder som faller inn under nivå 2. Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost og sikringsbokføring består av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og innskudd fra kunder. Den oppgitte virkelige verdi for disse forpliktelsene er fastsatt etter metoder som faller inn under nivå 2.

NOTE 7 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Obligasjoner, nominell verdi	25 767 000	24 432 000	23 846 000
Verdijusteringer	21 530	54 195	52 943
Påløpte renter	97 949	92 453	55 332
Egenbeholdning, nominell verdi	-2 391 000	-1 356 000	-1 030 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	23 495 479	23 222 648	22 924 274

Rente på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, på rapporteringstidspunkt 1,49 % 1,29 % 1,28 %
 Renten er beregnet som et vektet gjennomsnitt på act/360-basis. De inkluderer renteswapeffekter og amortiseringskostnader.

TUSEN KRONER	Balanse 31.12.2017	Emittert	Forfall/innløst tilbakekjøpt	Andre endringer	Balanse 30.09.2018
ENDRING AV GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER					
Obligasjoner, nominell verdi	23 846 000	3 600 000	-1 679 000	0	25 767 000
Verdijusteringer	52 943	0	0	-31 413	21 530
Påløpte renter	55 332	0	0	42 617	97 949
Egenbeholdning, nominell verdi	-1 030 000	0	-1 361 000	0	-2 391 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	22 924 274	3 600 000	-3 040 000	11 204	23 495 479

NOTE 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør

30.09.2018 TUSEN KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto finansielle eiendeler/gjeld netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	105 304	0	105 304	-105 304	-2 504	0
Sum	105 304	0	105 304	-105 304	-2 504	0
GJELD						
Finansielle derivater	145 578	0	145 578	-105 304	-7 200	33 074
Sum	145 578	0	145 578	-105 304	-7 200	33 074

30.09.2017 TUSEN KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto finansielle eiendeler/gjeld netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	130 340	0	130 340	-130 340	-4 602	0
Sum	130 340	0	130 340	-130 340	-4 602	0
GJELD						
Finansielle derivater	231 466	0	231 466	-130 340	-9 850	91 276
Sum	231 466	0	231 466	-130 340	-9 850	91 276

31.12.2017 TUSEN KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto finansielle eiendeler/gjeld netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	91 394	0	91 394	-91 394	0	0
Sum	91 394	0	91 394	-91 394	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	188 103	0	188 103	-91 394	-11 251	85 458
Sum	188 103	0	188 103	-91 394	-11 251	85 458

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av netting avtaler i KLP Bank konsernet. Notene viser derivatposisjoner i balansen.

NOTE 9 Transaksjoner med nærstående parter

TUSEN KRONER	01.01.2018 -30.09.2018	01.01.2017 -30.09.2017	01.01.2017 -31.12.2017
KLP, honorarinntekter låneforvaltning	43 500	42 750	57 000
KLP Kapitalforvaltning, honorar verdipapirforvaltning	159	235	294
KLP, husleie	3 123	3 014	3 976
KLP Skipsbygget AS, husleie	1 180	1 107	1 519
KLP Bassengtomten AS, leie parkering	101	83	108
KLP Eiendomsdrift AS, andel felleskostnader kontorbygg	473	360	386
KLP, pensjonspremie	7 787	6 884	8 651
KLP, stabstjenester (selvkost)	47 922	42 792	57 666
KLP, diverse konsernselskaper, subsidiert rente ansattlån	1 806	1 838	2 552

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
MELLOMVÆRENDE			
KLP, netto mellomværende	-2 671	-10 351	-2 321
KLP, avregning lån	-99 873	-9 136	-42 910
KLP konsernselskaper, netto øvrige mellomværende	180	158	-175

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av selskapets andel av administrative fellesfunksjoner, som er fordelt til selvkost. Fordelingen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

NOTE 10 Andre eiendeler

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Mellomværende med selskap i samme konsern	411	400	450
Diverse fordringer	114	112	368
Forskuddsbetalte kostnader	1 968	1 755	0
Sum andre eiendeler	2 493	2 267	818

NOTE 11 Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Kreditorer	2 467	2 372	3 147
Mellomværende med selskap i samme konsern	102 774	19 729	45 857
Betalbar skattegjeld	0	0	25 298
Diverse gjeld	14 289	20 233	418
Sum annen gjeld	119 530	42 334	74 720
Forskuddstrekk	1 386	1 417	3 208
Arbeidsgiveravgift	1 257	1 040	2 299
Finansskatt	464	194	817
Feriepenger	3 603	3 492	5 110
Pensjonsforpliktelser	35 112	32 069	31 440
Merverdiavgift	0	516	246
Avsatte kostnader	4 810	9 651	4 140
Sum påløpte kostnader og forpliktelser	46 631	48 379	47 262

NOTE 12 Kapitaldekning

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Aksjekapital og overkurs	1 790 000	1 640 000	1 790 000
Annen egenkapital	285 426	210 406	287 591
Egenkapital	2 075 426	1 850 406	2 077 591
Delårsresultat som inngår i kjernekapital	0	59 423	0
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-2 303	0	-2 759
Fradrag goodwill og andre immaterielle eiendeler	-21 948	-29 312	-27 153
Utsatt skattefordel	-7 392	-6 916	-7 392
Ren kjernekapital	2 043 783	1 873 601	2 040 287
Tilleggskapital	0	0	0
Tilleggskapital	0	0	0
Sum tellende ansvarlig kapital	2 043 783	1 873 601	2 040 287
Kapitalkrav (risikovektet volum)	822 850	766 843	767 527
Overskudd av ansvarlig kapital	1 220 933	1 106 758	1 272 760
BEREGNINGSGRUNNLAG KREDITTRISIKO:			
Institusjoner	335 353	215 653	283 326
Massemarked	84 771	67 244	73 419
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	3 283 850	3 438 699	3 296 369
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	5 781 003	4 953 121	5 107 629
Forfalte engasjementer	55 556	47 552	67 215
Obligasjoner med fortrinnsrett	176 619	231 380	231 839
Øvrige engasjementer	67 364	204 879	107 796
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	9 784 516	9 158 528	9 167 593
Kredittrisiko	782 761	732 682	733 407
Operasjonell risiko	39 956	33 967	33 967
CVA	133	194	153
Samlet kapitalkrav	822 850	766 843	767 527
Ren kjernekapitaldekning prosent	19,9 %	19,5 %	21,3 %
Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kapitaldekning prosent	19,9 %	19,5 %	21,3 %
Uvektet kjernekapitaldekning	5,6 %	5,2 %	5,7 %

KAPITALKRAV PER 30.09.2018:	Kjernekapital	Tilleggskapital	Ansvarlig kapital
Minstekrav uten buffer	4,5 %	3,5 %	8,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	0,0 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	0,0 %	3,0 %
Motsyklisk buffer	2,0 %	0,0 %	2,0 %
Pilar 2-tillegg	2,1 %	0,0 %	2,1 %
Gjeldende kapitalkrav inklusiv buffere	14,1 %	3,5 %	17,6 %
Minstekrav til uvektet kjernekapital	3,0 %	0,0 %	3,0 %
Krav om buffer i kjernekapital for banken	2,0 %	0,0 %	2,0 %
Kapitalkrav uvektet kjernekapital	5,0 %	0,0 %	5,0 %

NOTE 13 Rentebærende verdipapirer

TUSEN KRONER	30.09.2018		30.09.2017		31.12.2017	
	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi
Sertifikater	166 718	166 744	185 308	185 744	236 284	236 784
Obligasjoner	2 124 682	2 135 800	2 501 047	2 521 600	2 506 390	2 522 234
Sum rentebærende verdipapirer	2 291 400	2 302 545	2 686 355	2 707 344	2 742 674	2 759 018

Rentebærende verdipapirer er regnskapsført til markedsverdi inklusiv opptjente, ikke forfalte renter.

NOTE 14 Tap og nedskrivning på utlån

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap	Levetidsforventet tap - ikke misligholdt	Levetidsforventet tap - misligholdt	Total
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Avsetning 01.01.2018	2 964	524	2 639	6 128
Netto remåling av tapsavsetninger				
Overføring til trinn 1	93	-93	0	0
Overføring til trinn 2	-270	270	0	0
Overføring til trinn 3	0	-21	21	0
Netto endring	93	239	268	600
Nye tap	623	97	0	719
Fraregnet tap	-102	-16	-53	-170
Avsetning 30.09.2018	3 402	999	2 876	7 277

Endringer i avsetninger for forventet tap per 30.09 er knyttet til endringer i volum og utlån.

Det er ikke gjort endringer i beregningsmetodikk eller input til makrosценарier så langt i år.

NOTE 15 Betingede forpliktelser

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Ubenyttede kredittrammer utlån	932 340	559 078	673 459
Ubenyttede kreditt på utstedte kredittkort	220 787	180 616	189 223
Lånetilsagn	151 092	261 690	212 769
Sum betingede forpliktelser	1 304 219	1 001 384	1 075 451

NOTE 16 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter

TUSEN KRONER	3. kvartal 2018		01.01.2018-30.09.2018	
	Ordinært resultat	Utvidet resultat	Ordinært resultat	Utvidet resultat
Netto gevinst/ (tap) på finansielle eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi over resultatet	8 647	0	38 857	0
Netto gevinst/ (tap) på finansielle eiendeler og gjeld, sikringsbokføring	-11 227	0	-38 010	0
Netto gevinst/ (tap) på finansielle eiendeler og gjeld målt til amortisert kost	-1 876	0	-7 520	0
Andre finansinntekter og kostnader	-252	0	-756	0
Sum netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-4 708	0	-7 429	0

Kvartalsvis resultatutvikling

MILLIONER KRONER	3. kvartal 2018	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017
Renteinntekter og lignende inntekter	200,1	193,0	192,0	185,1	198,6
Rentekostnader og lignende kostnader	-139,5	-134,9	-127,4	-117,3	-133,3
Netto renteinntekter	60,6	58,0	64,6	67,7	65,4
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4,3	4,7	4,2	3,7	3,7
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5	-0,9
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	4,0	4,6	3,8	3,2	2,8
Andre honorarinntekter	14,5	14,5	14,5	14,3	14,3
Netto gevinst/ (tap) på finansielle instrumenter	-4,7	-1,6	-1,1	-3,6	-3,3
Sum andre driftsinntekter	9,8	12,9	13,4	10,6	11,0
Lønn og administrasjonskostnader	-14,4	-16,7	-18,1	-19,9	-13,8
Avskrivninger	-1,9	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Andre driftskostnader	-28,3	-36,1	-35,7	-37,5	-26,7
Tap på utlån, garantier m.v.	-1,7	-1,2	-2,1	-0,6	-2,7
Sum driftskostnader	-46,3	-56,3	-58,1	-60,2	-45,4
Driftsresultat før skatt	28,1	19,2	23,7	21,4	33,8
Skatt	-6,7	-4,6	-5,6	-5,2	-8,2
Resultat	21,4	14,6	18,1	16,1	25,5
Estimatavvik	0,0	0,0	0,0	2,1	-3,2
Skatt estimatavvik	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,8
Utvidet resultat etter skatt	0,0	0,0	0,0	1,6	-2,4
Periodens totalresultat	21,4	14,6	18,1	17,8	23,1

Nøkkeltall - akkumulert

MILLIONER KRONER	3. kvartal 2018	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017
Resultat før skatt	71,1	43,0	23,7	103,1	81,7
Netto renteinntekter	183,2	122,6	64,6	241,6	173,9
Øvrige driftsinntekter	56,0	37,4	18,3	68,2	50,7
Driftskostnader, avskrivninger og tapsavsetninger	-160,7	-114,4	-58,1	-203,4	-143,2
Netto realisert/urealisert endring finansielle instrumenter til virkelig verdi	-7,4	-2,7	-1,1	-3,4	0,3
Innskudd	10 530,6	10 218,3	9 733,1	9 669,0	9 400,5
Utlån til kunder	16 242,7	15 736,6	15 147,1	14 441,3	14 002,7
Utlån med offentlig garanti	16 206,2	16 282,3	16 090,9	16 321,5	17 015,3
Misligholdte lån	31,9	20,8	26,6	21,7	17,4
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	23 495,5	23 083,8	23 340,8	22 924,3	23 222,6
Andre innlån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forvaltningskapital	36 468,1	35 816,7	35 403,6	34 981,2	34 855,2
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	35 724,6	35 398,9	35 192,3	34 681,8	34 618,8
Egenkapital	2 129,5	2 108,1	2 093,5	2 077,6	1 909,8
Rentenetto	0,51 %	0,35 %	0,18 %	0,70 %	0,50 %
Resultat av ordinær drift før skatt i % av gj.snittlig forvaltningskapital	0,20 %	0,12 %	0,07 %	0,30 %	0,24 %
Egenkapitalavkastning før skatt	4,56 %	4,14 %	4,57 %	5,57 %	5,89 %
Kapitaldekning	19,9 %	20,2 %	20,6 %	21,3 %	19,5 %
LCR	306 %	395 %	295 %	470 %	361 %

Kvartalsrapport

KLP BANKEN AS
3. KVARTAL 2018

Resultatregnskap

KLP BANKEN AS

NOTE	TUSEN KRONER	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	01.01.2018 -30.09.2018	01.01.2017 -30.09.2017	01.01.2017 -31.12.2017
	Renteinntekter og lignende inntekter	71 001	70 796	211 223	203 209	277 334
	Rentekostnader og lignende kostnader	-41 501	-39 695	-118 159	-123 271	-164 301
3	Netto renteinntekter	29 499	31 101	93 064	79 938	113 033
	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4 322	3 838	13 198	10 095	13 452
	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-278	-855	-739	-1 599	-2 273
	Netto gebyr- og provisjonsinntekter	4 044	2 982	12 460	8 496	11 179
	Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	0	95 000	0	95 000	95 000
	Andre honorarinntekter	14 500	14 250	43 500	42 750	57 028
16	Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-1 705	139	-26	2 083	1 476
	Sum andre driftsinntekter	12 795	109 389	43 474	139 833	153 503
	Lønn og administrasjonskostnader	-14 430	-13 790	-49 280	-46 493	-66 358
	Avskrivninger	-1 865	-2 196	-6 252	-4 231	-6 423
	Andre driftskostnader	-15 242	-15 802	-57 603	-54 377	-77 094
	Tap på utlån, garantier m.v.	-1 693	-2 708	-4 979	-2 526	-3 152
	Sum driftskostnader	-33 231	-34 496	-118 114	-107 627	-153 028
	Driftsresultat før skatt	13 107	108 976	30 884	120 639	124 687
	Skatt på ordinært resultat	-3 277	-3 494	-7 725	-6 399	-7 490
	Resultat	9 830	105 482	23 159	114 240	117 197
	Estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	0	-3 213	0	-3 213	-1 145
	Skatt estimatavvik pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler	0	803	0	803	286
	Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultat	0	-2 410	0	-2 410	-859
	Verdiregulering finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	-39	0	-173	0	68
	Skatt på verdiregulering finansielle eiendeler	10	0	43	0	-17
	Poster som kan bli omklassifisert til resultat	-28	0	-129	0	-51
	Sum utvidet resultat	-28	-2 410	-129	-2 410	-808
	Periodens totalresultat	9 802	103 072	23 029	111 830	116 389

Balanse

KLP BANKEN AS

NOTE	TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
EIENDELER				
5	Fordringer på sentralbanker	50 168	45 113	45 140
5	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 849 905	1 369 019	1 448 636
4,5	Utlån til og fordringer på kunder	9 424 404	9 077 137	9 384 128
5,6,13	Rentebærende verdipapirer	1 083 369	1 266 938	1 317 592
5,6	Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	461	394	461
5,6	Finansielle derivater	6 308	9 699	3 547
	Eierinteresser i konsernselskaper	1 165 470	1 045 470	1 045 470
	Utsatt skattefordel	851	2 136	7 891
	Varige driftsmidler	706	777	742
	Immaterielle eiendeler	21 948	29 312	27 153
10	Andre eiendeler	10 466	11 652	4 678
	Sum eiendeler	13 614 054	12 857 646	13 285 439
GJELD OG EGENKAPITAL				
GJELD				
5,7	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	860 896	1 489 190	1 477 098
5	Innskudd	10 530 640	9 400 545	9 669 046
5,6	Finansielle derivater	9 095	14 970	11 860
11	Annen gjeld	127 065	39 823	60 477
11	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	44 813	47 115	46 397
	Sum gjeld	11 572 508	10 991 644	11 264 878
EGENKAPITAL				
	Aksjekapital	1 057 500	982 500	1 057 500
	Overkurs	732 500	657 500	732 500
	Annen egenkapital	228 517	114 172	230 561
	Udisponert resultat	23 029	111 830	0
	Sum egenkapital	2 041 546	1 866 002	2 020 561
	Sum gjeld og egenkapital	13 614 054	12 857 646	13 285 439

Egenkapitaloppstilling

KLP BANKEN AS

2018 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2017	1 057 500	732 500	230 561	2 020 561
Endring av regnskapsprinsipper (IFRS9)	0	0	-2 044	-2 044
Egenkapital 01.01.2018	1 057 500	732 500	228 517	2 018 517
Udisponert resultat	0	0	23 159	23 159
Utvidet resultat	0	0	-129	-129
Sum totalresultat	0	0	23 029	23 029
Mottatt konsernbidrag i perioden	0	0	22 151	22 151
Avgitt konsernbidrag i perioden	0	0	-22 151	-22 151
Sum transaksjoner med eierene	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2018	1 057 500	732 500	251 546	2 041 546

2017 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	982 500	657 500	114 172	1 754 172
Udisponert resultat	0	0	114 240	114 240
Utvidet resultat	0	0	-2 410	-2 410
Sum totalresultat	0	0	111 830	111 830
Mottatt konsernbidrag i perioden	0	0	18 973	18 973
Avgitt konsernbidrag i perioden	0	0	-18 973	-18 973
Sum transaksjoner med eierene	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2017	982 500	657 500	226 002	1 866 002

2017 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	982 500	657 500	114 172	1 754 172
Udisponert resultat	0	0	117 197	117 197
Utvidet resultat	0	0	-808	-808
Sum totalresultat	0	0	116 389	116 389
Mottatt konsernbidrag i perioden	0	0	18 973	18 973
Avgitt konsernbidrag i perioden	0	0	-18 973	-18 973
Innbetalt egenkapital i perioden	75 000	75 000	0	150 000
Sum transaksjoner med eierene	75 000	75 000	0	150 000
Egenkapital 31.12.2017	1 057 500	732 500	230 561	2 020 561

Kontantstrømoppstilling

KLP BANKEN AS

TUSEN KRONER	01.01.2018 -30.09.2018	01.01.2017 -30.09.2017	01.01.2017 -31.12.2017
OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	207 238	197 304	267 668
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-99 458	-96 611	-130 191
Utbetalinger ved utstedelse og kjøp av utlån til kunder	-543 980	-3 132 785	-4 507 001
Innbetalinger knyttet til avdrag, innfrielse og salg av utlån kunder	100 633	3 265 948	4 346 185
Utbetaling ved kjøp av kredittkortportefølje	0	-9 547	-9 547
Netto innbetalinger av kundeinnskudd bank	861 941	711 970	979 913
Netto inn-/utbetalinger til drift	-63 826	-59 986	-85 092
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger, arbeidsgiveravgift mv.	-51 041	-45 309	-60 901
Innbetaling av renter på fordringer på sentralbanker og kredittinstitusjoner	4 823	4 528	5 885
Betalt inntektsskatt	0	0	0
Andre netto inn-/utbetalinger	109 593	-13 109	25 851
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	525 923	822 403	832 770
INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av verdipapirer	-1 124 855	-680 749	-998 046
Innbetalinger ved salg av verdipapirer	1 359 094	367 519	633 950
Innbetalinger av renter fra verdipapirer	10 248	10 564	14 389
Utbetaling ved kjøp av driftsmidler	-1 010	-4 280	-4 279
Innbetaling vedrørende aksjer i datterselskap	0	95 000	95 000
Utbetaling av kapital til datterselskap	-120 000	-120 000	-120 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	123 477	-331 946	-378 986
FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Avdrag og innfrielse av lån	-422 310	-864 173	-584 694
Utbetaling ved tilbakekjøp av lån	-200 000	0	-280 000
Utbetaling av renter på lån	-14 844	-34 212	-46 168
Innbetaling av egenkapital	0	0	150 000
Utbetaling avgitt konsernbidrag	-7 384	-6 324	-6 324
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-644 538	-904 709	-767 186
Netto kontantstrøm i perioden	4 862	-414 252	-313 402
Likviditetsbeholdning ved inngangen av perioden	694 659	1 008 061	1 008 061
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	699 521	593 809	694 659
Netto innbetaling/ utbetaling av kontanter	4 862	-414 252	-313 402

Noter til regnskapet

KLP BANKEN AS

NOTE 1 Generell informasjon

KLP Banken AS ble stiftet 25. februar 2009. KLP Banken AS eier alle aksjene i KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS. Disse selskapene danner til sammen KLP Banken AS konsern. KLP Banken konsern yter eller erverver lån til norske kommuner og fylkeskommuner samt til selskaper med offentlig garanti. Utlånsvirksomheten er i hovedsak finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Konsernet tilbyr også standard bankprodukter til personkunder. KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret har adresse Beddingen 8 i Trondheim og selskapet har avdelingskontor i Oslo.

KLP Banken AS er et datterselskap av KLP Bankholding AS som igjen er heleid av Kommunal Landspensjonskasse (KLP). KLP er et gjensidig forsikringselskap.

NOTE 2 Regnskapsprinsipper

Denne delårsrapporten viser selskapsregnskapet til KLP Banken AS for perioden 01.01.2018 -30.09.2018, med spesifisering av resultatutviklingen i 3. kvartal. Delårsrapporten er ikke revidert.

Delårsregnskapet for KLP Banken AS er avlagt i samsvar med IAS 34 om delårsrapportering.

Foretaket tok i bruk regnskapsstandarden IFRS 9 Finansielle instrumenter 1. januar 2018. I KLP Bankens årsrapport for 2017 er konsekvensene av implementeringen for bankens konsernregnskap beskrevet, og det henvises til denne for nærmere informasjon. Årsrapporten er tilgjengelig på klp.no. IFRS 9 krever ikke omarbeiding av sammenligningstall fra tidligere perioder, og foretaket har dermed valgt å ikke omarbeide disse.

Øvrige regnskapsprinsipper benyttet i denne delårsrapporten er konsistente med prinsippene benyttet i årsregnskapet for 2017, og det henvises til årsrapporten for nærmere beskrivelse av disse.

NOTE 3 Netto renteinntekter

TUSEN KRONER	3. kvartal 2018	01.01.2018- 30.09.2018
	Ordinært resultat	Ordinært resultat
Renter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og sikringsbokføring	9 646	22 291
Renter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat	4 469	12 380
Renter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat	56 886	176 552
Sum renteinntekter	71 001	211 223
Renter på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost og sikringsbokføring	-39 183	-111 217
Renter på finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi over resultat	-2 318	-6 942
Sum rentekostnader	-41 501	-118 159
Netto renteinntekter	29 499	93 064

NOTE 4 Utlån til kunder

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Utlån til kunder, nominell hovedstol	9 413 792	9 060 992	9 367 992
Overtrekk brukskonto	639	698	684
Avsetninger og nedskrivninger	-4 249	-3 356	-2 557
Utlån og fordringer til kunder etter avsetninger og nedskrivninger	9 410 182	9 058 334	9 365 462
Påløpte renter	8 048	8 123	8 924
Endring i virkelig verdi som følge av renteendringer (sikringsbokføring)	6 174	10 680	9 741
Sum utlån til og fordringer på kunder	9 424 404	9 077 137	9 384 128

NOTE 5 Kategorier av finansielle instrumenter

TUSEN KRONER	30.09.2018		01.01.2018	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET				
Rentebærende verdipapirer	1 083 369	1 083 369	1 317 592	1 317 592
Finansielle derivater	6 308	6 308	3 547	3 547
Aksjer og andeler	461	461	461	461
Sum finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	1 090 138	1 090 138	1 321 601	1 321 601
FINANSIELLE EIENDELER MED SIKRINGSBOKFØRING				
Utlån og fordringer på kunder	147 976	144 950	169 467	164 070
Sum finansielle eiendeler med sikringsbokføring	147 976	144 950	169 467	164 070
FINANSIELLE EIENDELER TIL AMORTISERT KOST				
Fordringer på sentrabanker	50 168	50 168	45 140	45 140
Fordring på kredittinstitusjoner	674 299	674 299	673 122	673 122
Fordring på konsernselskaper	1 175 606	1 175 606	775 515	775 515
Utlån og fordringer på kunder (kredittkort)	68 823	68 823	60 490	60 490
Sum finansielle eiendeler målt til amortisert kost	1 968 895	1 968 895	1 554 267	1 554 267
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRING OVER UTVIDET RESULTAT				
Utlån og fordring på kunder	9 207 734	9 207 734	9 152 779	9 152 779
Sum finansielle eiendeler målt til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat	9 207 734	9 207 734	9 152 779	9 152 779
Sum finansielle eiendeler	12 414 744	12 411 718	12 198 114	12 192 717
FINANSIELLE FORPLIKTELSER TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET				
Finansielle derivater	9 095	9 095	11 860	11 860
Sum finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi over resultatet	9 095	9 095	11 860	11 860
FINANSIELLE FORPLIKTELSER MED SIKRINGSBOKFØRING				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	207 095	207 146	204 442	205 377
Sum finansielle forpliktelser med sikringsbokføring	207 095	207 146	204 442	205 377
FINANSIELLE FORPLIKTELSER TIL AMORTISERT KOST				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	653 801	656 092	1 272 655	1 277 181
Innskudd fra kunder	10 530 640	10 530 640	9 669 046	9 669 046
Sum finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	11 184 440	11 186 732	10 941 701	10 946 227
Sum finansielle forpliktelser	11 400 631	11 402 973	11 158 003	11 163 464

NOTE 5 Kategorier av finansielle instrumenter – forts.**DE ULIKE FINANSIELLE INSTRUMENTER
PRISER DERMED PÅ FØLGENDE MÅTE:****Rentebærende verdipapirer - stat**

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Bloomberg som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Bloomberg). Kursene sammenlignes med kursene fra Reuters for å avdekke eventuelle feil.

Rentebærende verdipapirer – annet enn stat

Andre norske rentepapirer prises hovedsakelig ved bruk av kurser fra Nordic Bond Pricing. De papirene som ikke inngår hos Nordic Bond Pricing prises teoretisk. Teoretisk pris baseres på antatt nåverdi ved salg av posisjonen. Diskontering gjøres ved å benytte en nullkuponkurve. Nullkuponkurven oppjusteres med en kredittspread som skal hensynta obligasjonens risiko. Kredittspreaden beregnes ut fra en spreadkurve hvor obligasjonens durasjon hensyntas. Nordic Bond Pricing er hovedkilde for spreadkurver. Disse leverer selskapsspesifikke kurver og kurver for norske sparebanker, kommuner og kraft. Sparebanker har ulike spreadkurver basert på forvaltningskapital. For selskaper hvor Nordic Bond Pricing ikke leverer spreadkurver, benyttes spreadkurver fra tre norske banker. Når spreadkurver er tilgjengelig fra flere av disse bankene, benyttes et likevektet gjennomsnitt.

Finansielle derivater

Renteswapper verdsettes basert på gjeldende swapkurve på verdsettelsestidspunktet. Derivatavtaler skal bare benyttes for å sikre beløpsmessig balanse og legge til rette for at betalingsforpliktelser overholdes. Derivatavtaler inngås med motparter med høy kredittkvalitet.

Aksjer og andeler

For likvide aksjer og andeler benyttes sluttkurs på balansedagen som grunnlag for verdsettelse til virkelig verdi. Dersom kursene ikke er notert, benyttes kurs på siste foretatte handel. Lite likvide aksjer prissettes med utgangspunkt i Oslo Børs' indeksalgoritme basert på sist omsatte kurser. Dersom prisbildet er utdatert, foretas det en avledet verdivurdering ut i fra relevante aksjeindekser eller andre lignende papirer. Dersom dette heller ikke anses som tilfredsstillende, foretas en skjønnsmessig verdsettelse hvor foretakets finansielle nøkkeltall, meglervurdering osv. legges til grunn.

Virkelig verdi av utlån til personkunder og innskudd

Virkelig verdi av utlån og innskudd uten rentebinding anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten. Virkelig verdi av utlån med rentebinding beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen.

Virkelig verdi av utlån til og fordringer på sentralbanker og kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bankinnskudd og sentralbanker) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Virkelig verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

Virkelig verdi av gjeld til kredittinstitusjoner

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspredjusteringer innhentet i markedet.

NOTE 6 Virkelig verdi hierarki

30.09.2018 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	156 285	927 084	0	1 083 369
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0	0	461	461
Finansielle derivater	0	6 308	0	6 308
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	156 285	933 391	461	1 090 138
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	9 095	0	9 095
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	9 095	0	9 095

30.09.2017 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	164 761	1 102 177	0	1 266 938
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0	0	394	394
Finansielle derivater	0	9 699	0	9 699
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	164 761	1 111 876	394	1 277 031
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	14 970	0	14 970
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	14 970	0	14 970

31.12.2017 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	214 800	1 102 793	0	1 317 592
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	0	0	461	461
Finansielle derivater	0	3 547	0	3 547
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	214 800	1 106 340	461	1 321 601
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	11 860	0	11 860
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	11 860	0	11 860

TUSEN KRONER	BOKFØRT VERDI 30.09.2018	BOKFØRT VERDI 30.09.2017	BOKFØRT VERDI 31.12.2017
ENDRINGER I NIVÅ 3, UNOTERTE AKSJER			
Inngående balanse 01.01.		461	394
Solgt		0	0
Kjøpt		0	0
Urealiserte endringer		0	67
Utgående balanse		461	394
Realisert gevinst / tap		0	0

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengde avstand.

NIVÅ 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

NIVÅ 2:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

NIVÅ 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Det har ikke vært noen bevegelser mellom nivåene.

I note 5 opplyses det om virkelig verdi av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er regnskapsført til amortisert kost og etter reglene om sikringsbokføring. Finansielle eiendeler målt til amortisert kost og sikringsbokføring omfatter utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, norske kommuner og personkunder. Den oppgitte virkelig verdi for disse eiendelene er fastsatt etter metoder som faller inn under nivå 2. Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost og sikringsbokføring består av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og innskudd fra kunder. Den oppgitte virkelig verdi for disse forpliktelsene er fastsatt etter metoder som faller inn under nivå 2.

NOTE 7 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Obligasjoner, nominell verdi	1 025 000	1 600 000	1 600 000
Verdijusteringer	-47	3 168	2 421
Påløpte renter	7 943	10 022	4 676
Egenbeholdning, nominell verdi	-172 000	-124 000	-130 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	860 896	1 489 190	1 477 098
Rente på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, på rapporteringstidspunkt	1,76 %	1,51 %	1,52 %

Renten er beregnet som et vektet gjennomsnitt på act/360-basis. De inkluderer renteswapeffekter og amortiseringskostnader.

TUSEN KRONER	Balanse 31.12.2017	Emittert	Forfall/innløst tilbakekjøpt	Andre endringer	Balanse 30.09.2018
ENDRING AV GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER					
Obligasjoner, nominell verdi	1 600 000	0	-575 000	0	1 025 000
Verdijusteringer	2 421	0	0	-2 468	-47
Påløpte renter	4 676	0	0	3 266	7 943
Egenbeholdning, nominell verdi	-130 000	0	-42 000	0	-172 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 477 098	0	-617 000	798	860 896

NOTE 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør

30.09.2018 TUSEN KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto finansielle eiendeler/ gjeld netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	6 308	0	6 308	-1 851	-2 504	1 953
Sum	6 308	0	6 308	-1 851	-2 504	1 953
GJELD						
Finansielle derivater	9 096	0	9 096	-1 851	-7 200	45
Sum	9 096	0	9 096	-1 851	-7 200	45

30.09.2017 TUSEN KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto finansielle eiendeler/ gjeld netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	9 699	0	9 699	-4 857	-4 602	240
Sum	9 699	0	9 699	-4 857	-4 602	240
GJELD						
Finansielle derivater	14 970	0	14 970	-4 857	-9 850	263
Sum	14 970	0	14 970	-4 857	-9 850	263

31.12.2017 TUSEN KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto finansielle eiendeler/ gjeld netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	3 547	0	3 547	-3 547	0	0
Sum	3 547	0	3 547	-3 547	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	11 860	0	11 860	-3 547	-11 251	0
Sum	11 860	0	11 860	-3 547	-11 251	0

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av netting avtaler i KLP Banken AS. Notene viser derivatposisjoner i balansen.

NOTE 9 Transaksjoner med nærstående parter

TUSEN KRONER	01.01.2018 -30.09.2018	01.01.2017 -30.09.2017	01.01.2017 -31.12.2017
KLP, honorarer låneforvaltning	43 500	42 750	57 000
KLP Kommunekreditt AS, administrative tjenester (selvkost)	9 229	10 224	14 392
KLP Boligkreditt AS, administrative tjenester (selvkost)	29 898	21 478	31 178
KLP Kommunekreditt AS, renter utlån	3 803	6 311	7 303
KLP Boligkreditt AS, renter utlån	6 992	3 975	5 431
KLP Kapitalforvaltning AS, honorar verdipapirforvaltning	40	32	52
KLP, husleie	3 123	3 014	3 976
KLP Skipsbygget AS, husleie	1 180	1 107	1 519
KLP Bassengtomten AS, leie parkering	101	83	108
KLP Eiendomsdrift AS, andel felleskostnader kontorbygg	473	360	386
KLP, pensjonspremie	7 787	6 884	8 651
KLP, stabstjenester (selvkost)	47 922	42 792	57 666
KLP konsernselskaper, subsidiert rente ansattlån	650	824	1 115
KLP Boligkreditt AS, salg av utlån	3 826 953	656 718	2 207 037

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
MELLOMVÆRENDE			
KLP, netto mellomværende	-2 885	-10 562	-2 574
KLP, avregning lån	-99 873	-9 136	-42 910
KLP Kommunekreditt AS, utlån konsern kortsiktig	475 227	425 180	275 170
KLP Kommunekreditt AS, netto mellomværende	1 019	3 062	1 296
KLP Kommunekreditt AS, avregning lån	-5 798	-5 802	-3 503
KLP Boligkreditt AS, utlån konsern kortsiktig	700 378	370 242	500 345
KLP Boligkreditt AS, netto mellomværende	7 269	6 637	2 956
KLP Boligkreditt AS, avregning lån	-9 937	-5 567	-538
KLP konsernselskaper, netto øvrige mellomværende	96	86	-53

Utlån til KLP Kommunekreditt på 0,475 milliarder eks. påløpte markedsrenter har fast rente med forfall 15.12.2020.
Utlån til KLP Boligkreditt på 0,700 milliarder eks. påløpte markedsrenter har fast rente med forfall 15.12.2020.

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av selskapets andel av fellesfunksjoner (stabstjenester), som er fordelt til selvkost. Fordelingen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

NOTE 10 Andre eiendeler

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Mellomværende med selskap i samme konsern	8 384	9 785	4 310
Diverse fordringer	114	112	368
Forskuddsbetalte kostnader	1 968	1 755	0
Sum andre eiendeler	10 466	11 652	4 678

NOTE 11 Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Kreditorer	2 467	1 491	3 045
Mellomværende med selskap i samme konsern	118 491	31 067	49 636
Betalbar skattegjeld	0	0	7 380
Annen gjeld	6 107	7 265	416
Sum annen gjeld	127 065	39 823	60 477
Forskuddstrekk	1 386	1 417	3 208
Arbeidsgiveravgift	1 257	1 040	2 299
Finansskatt	464	194	817
Feriepenger	3 603	3 492	5 110
Pensjonsforpliktelser	35 112	32 069	31 440
Avsatte kostnader	2 992	8 903	3 522
Sum påløpte kostnader og forpliktelser	44 813	47 115	46 397

NOTE 12 Kapitaldekning

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Aksjekapital og overkurs	1 790 000	1 640 000	1 790 000
Annen egenkapital	228 517	114 172	230 561
Egenkapital	2 018 517	1 754 172	2 020 561
Delårsresultat som inngår i kjernekapital	0	111 830	0
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-1 083	0	-1 318
Fradrag goodwill og andre immaterielle eiendeler	-21 948	-29 312	-27 153
Utsatt skattefordel	-7 891	-7 742	-7 891
Ren kjernekapital	1 987 595	1 828 948	1 984 199
Tilleggskapital	0	0	0
Tilleggskapital	0	0	0
Sum tellende ansvarlig kapital	1 987 595	1 828 948	1 984 199
Kapitalkrav (risikovektet volum)	808 528	767 829	775 942
Overskudd av ansvarlig kapital	1 179 067	1 061 119	1 208 257
BEREGNINGSGRUNNLAG KREDITTRISIKO:			
Institusjoner	4 884 769	4 603 198	4 668 122
Lokale og regionale myndigheter	4 298	0	0
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	3 394 612	3 229 163	3 337 608
Massemarked	84 771	67 244	73 419
Forfalte engasjementer	55 556	47 552	67 215
Obligasjoner med fortrinnsrett	68 315	100 187	100 236
Øvrige engasjementer	1 232 834	1 250 835	1 153 266
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	9 725 155	9 298 179	9 399 866
Kredittrisiko	778 012	743 854	751 989
Operasjonell risiko	30 507	23 951	23 951
CVA	9	24	2
Samlet kapitalkrav	808 528	767 829	775 942
Ren kjernekapitaldekning prosent	19,7 %	19,1 %	20,5 %
Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kapitaldekning prosent	19,7 %	19,1 %	20,5 %
Uvektet kjernekapitaldekning	5,4 %	5,2 %	5,5 %

KAPITALKRAV PER 30.09.2018:	Kjernekapital	Tilleggskapital	Ansvarlig kapital
Minstekrav uten buffer	4,5 %	3,5 %	8,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	0,0 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	0,0 %	3,0 %
Motsyklisk buffer	2,0 %	0,0 %	2,0 %
Pilar 2-tillegg	2,1 %	0,0 %	2,1 %
Gjeldende kapitalkrav inklusiv buffere	14,1 %	3,5 %	17,6 %
Minstekrav til uvektet kjernekapital	3,0 %	0,0 %	3,0 %
Krav om buffer i kjernekapital for banken	2,0 %	0,0 %	2,0 %
Kapitalkrav uvektet kjernekapital	5,0 %	0,0 %	5,0 %

NOTE 13 Rentebærende verdipapirer

TUSEN KRONER	30.09.2018		30.09.2017		31.12.2017	
	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi
Sertifikater	134 772	134 793	164 340	164 761	214 298	214 800
Obligasjoner	946 543	948 575	1 099 306	1 102 177	1 100 048	1 102 793
Sum rentebærende verdipapirer	1 081 315	1 083 369	1 263 646	1 266 938	1 314 346	1 317 592

Rentebærende verdipapirer er regnskapsført til markedsverdi inklusiv opptjente, ikke forfalte renter.

NOTE 14 Tap og nedskrivning på utlån

Tapsavsetninger knyttet til finansielle eiendeler målt til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat

TUSEN KRONER		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
Finansiell eiendel målt til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat	30.09.2018	64	298	9
Finansiell eiendel målt til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat	01.01.2018	102	433	53

TUSEN KRONER	12-mnd forventet tap Trinn 1	Levetidsforventet tap - ikke misligholdt Trinn 2	Levetidsforventet tap - misligholdt Trinn 3	Total
Avsetning 01.01.2018	2 806	524	2 639	5 970
Netto remåling av tapsavsetninger				
Overføring til trinn 1	93	-93	0	0
Overføring til trinn 2	-270	270	0	0
Overføring til trinn 3	0	-21	21	0
Netto endring	98	239	268	605
Nye tap	608	96	0	704
Fraregnet tap	-95	-16	-53	-164
Avsetning 30.09.2018	3 241	998	2 876	7 115

Endringer i avsetninger for forventet tap per 30.09.18 er knyttet til endringer i volum og utlån. Det er ikke gjort endringer i beregningsmetodikk eller input til makrosценарier så langt i år.

NOTE 15 Betingede forpliktelser

TUSEN KRONER	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
Ubenyttede kredittrammer utlån	648 035	457 707	673 459
Ubenyttede kreditt på utstedte kredittkort	220 787	180 616	189 223
Lånetilsagn	151 092	261 690	98 797
Trekkefasilitet KLP Kommunekreditt AS	16 406 000	17 300 000	17 046 000
Trekkefasilitet KLP Boligkreditt AS	6 117 000	4 300 000	4 300 000
Sum betingede forpliktelser	23 542 914	22 500 013	22 307 479

NOTE 16 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter

TUSEN KRONER	3. kvartal 2018		01.01.2018-30.09.2018	
	Ordinært resultat	Utvidet resultat	Ordinært resultat	Utvidet resultat
Netto gevinst/ (tap) på finansielle eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi over resultatet	-660	0	1 659	0
Netto gevinst/ (tap) på finansielle eiendeler og gjeld, sikringsbokføring	-794	0	-930	0
Andre finansinntekter og finanskostnader	-252	0	-756	0
Sum netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-1 705	0	-26	0

Kvartalsvis resultatutvikling

MILLIONER KRONER	3. kvartal 2018	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017
Renteinntekter og lignende inntekter	71,0	67,4	71,5	72,4	70,8
Rentekostnader og lignende kostnader	-41,5	-36,4	-38,9	-39,7	-39,6
Netto renteinntekter	29,5	31,0	32,6	32,7	31,2
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4,3	4,7	4,2	3,7	3,7
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5	-0,9
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	4,0	4,5	3,8	3,2	2,8
Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	0,0	0,0	0,0	0,0	95,0
Andre honorarinntekter	14,5	14,5	14,5	14,3	14,3
Netto gevinst/ (tap) på finansielle instrumenter	-1,7	-0,3	2,0	-0,6	0,1
Sum andre driftsinntekter	12,8	14,2	16,5	13,7	109,4
Lønn og administrasjonskostnader	-14,4	-16,7	-18,1	-19,9	-13,8
Avskrivninger	-1,9	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Andre driftskostnader	-15,2	-21,3	-21,1	-22,9	-15,8
Tap på utlån, garantier m.v.	-1,7	-1,2	-2,1	-0,6	-2,7
Sum driftskostnader	-33,2	-41,4	-43,5	-45,6	-34,5
Driftsresultat før skatt	13,1	8,3	9,5	4,0	109,0
Skatt	-3,3	-2,1	-2,4	-1,1	-3,5
Resultat	9,8	6,2	7,1	3,0	105,5
Utvidet resultat før skatt	0,0	-0,1	0,0	2,1	-3,2
Skatt på utvidet resultat	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,8
Utvidet resultat etter skatt	0,0	-0,1	0,0	1,6	-2,4
Periodens totalresultat	9,8	6,1	7,1	4,6	103,1

Nøkkeltall - akkumulert

MILLIONER KRONER	3. kvartal 2018	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017
Driftsresultat før skatt	30,9	17,8	9,5	124,7	120,6
Netto renteinntekter	93,1	63,6	32,6	113,0	80,3
Øvrige driftsinntekter	56,0	37,4	18,3	68,2	50,7
Driftskostnader, avskrivninger og tapsføringer	-118,1	-84,9	-43,5	-153,0	-107,4
Netto realisert/urealisert endring fin. instrum. til virkelig verdi	-0,0	1,7	2,0	1,5	2,1
Innskudd	10 530,6	10 218,3	9 733,1	9 669,0	9 400,5
Utlån til kunder	9 424,4	8 203,8	9 786,2	9 384,1	9 077,1
Misligholdte lån	31,9	20,8	26,6	21,7	17,4
Innlån ved utstedelse av verdipapirer	860,9	1 020,6	1 437,6	1 477,1	1 489,2
Andre innlån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forvaltningskapital	13 614,1	13 545,4	13 283,1	13 285,4	12 857,6
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	13 449,7	13 415,4	13 284,3	13 125,9	12 912,0
Egenkapital	2 041,5	2 031,7	2 025,7	2 020,6	1 866,0
Rentenetto	0,69 %	0,47 %	0,25 %	0,86 %	0,62 %
Resultat av ordinær drift før skatt i % av gj.snittlig forvaltningskapital	0,23 %	0,13 %	0,07 %	0,23 %	0,20 %
Egenkapitalavkastning før skatt	2,04 %	1,76 %	1,88 %	7,11 %	9,17 %
Kapitaldekning	19,7 %	20,3 %	20,0 %	20,5 %	19,1 %
LCR	132 %	224 %	200 %	348 %	182 %

KLP BANKEN AS

Beddingen 8, 7042 Trondheim
Organisasjonsnr.: 993 821 837

BESØKSADRESSE

Trondheim: Beddingen 8
Oslo: Dronning Eufemias gate 10
klpbanken.no
Tlf.: 55 54 85 00
Faks: 73 53 38 39
klpbanken@klp.no